

պարտականութիւնն էր լուսւոյ նորեկին ոտքերը: Այսպէս ըրաւ Արքայաժամ իր երեք այցելուներուն՝ Մամբրէի կաղնիին տակ (Ծննդ. ԺԸ. 4):

Արեւելի բոլոր ժողովուրդներուն նման հին Հիւսիսեան իւր շատ կը սիրէին գրուցատրութիւնը: Իրենց խօսքերը կը համեմէին առականերով ու այլաբանութիւններով, ու, պատշաճութեան համար, գիտէին խօսքի նուրբ ու ճարպիկ դարձուածներով հասկըցնել իրենց միտքը՝ առանց այս կամ այն բանին բռնի անուշաւ տալու:

Ստորակարգեալ Տէր կ'անուանէր իր մեծաւորը ու ինքզինքը կը կոչէր անոր ծառան ու երրորդ դէմքով կը խօսէր իր մասին: «Խօսէ՛, Տէ՛ր, վասնզի քու ծառայը կը լսէ քեզ ըսաւ Սամուէլ Աստուծոյ (Ա. Թագ. Գ. 10): Օրէնքը կը հրամայէր երկտասարդներուն՝ օտքի վրայ կենալ ու համեստ և պատկառու զիրք բռնել մեծերու առջև:

3. — Աւեփաբանակալ օրգանին. — Աւեփաբանին մէջ Փրկչին հետ խօսողները Տէ՛ր կ'անուանէն զայն: Իսկ ինք կ'ըսէ. Որդեա՛կ, Աղբի՛կ դու, Այ՛ր դու, Կի՛ն դու, Այս վերջինը երբեմն համազօր է Տիկին Բաւին, ու Յիսուս զայն գործածեց Կանայի հարսանիքին առին երբ իր մօրը ուղղեց խօսքը: Արքայաժամ խօսքը ուղղելով դժոխքի մէջ գտնուող չար մեծատունին, կը կոչէ զայն՝ Որդեա՛կ: Յիսուս կը պատուիրէ իր աշակերտներուն՝ որ տուն մը մտած առնեն՝ նին խաղաղութիւն մաղթեն անոր վրայ (Մատթ. Ժ. 12, Ղուկ. Ժ. 5): Առակին կոչնատէրը քաղաքավարութեան դաս մը կուտայ այն բազմականին, որ ինքնահրաւէր լաւագոյն տեղը կը բազմի (Ղուկ. ԺԴ. 9): Յարուցեալ Յիսուս Տիբերեական ծովին եզերքը երևնալով իր աշակերտներուն՝ մանկունքի կը կոչէ զանոնք. «Մանկո՛ւնք, միթէ ունի՞ք ինչ ուտելոյ» (Յովհ. ԻԱ. 5):

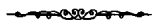
Յիսուս մանուկին առջև մոգերը կը խօնարհին երկրպագելու համար: Նոյնպէս հետագային կ'երկրպագեն Անոր՝ ժողովրդանոցին պետը, տեղապետ կինը, քանանուհին, այսահար տղուն հայրը, ուրուկը, դիւահարը՝ շնորհ խնդրելու համար զարգեալ: Կը խոնարհին ու կ'երկրպագեն Պետրոս՝ հրաշալի ձկնորսութենէն ետք, ու ի ծնէ կոյ-

րը՝ իր բժշկուելէն յետոյ, իրենց երախտագիտութիւնը յայտնելու համար:

Հիւրերու ոտքերը լուսալու պարտականութիւնը ի զօրու էր տակաւին Յիսուսի ժամանակ: Մեր Տէրը սա յանդիմանութիւնը ուղղեց փարիսեցի Սիմոնին. «Ես քու տունդ մտայ, դուն ոտքերուս ջուր չտուիր» (Ղուկ. Է. 44): Սովորութիւնը (հաւանաբար հեղինական ազդեցութեամբ մուտ գտած) կը պահանջէր նոյնիսկ՝ որ հիւրերուն գլուխը անուշահոտ ձէթով օծէին: Ատկէ՛ Յիսուսի երկրորդ յանդիմանութիւնը նոյն փարիսեցիին. «Դուն իմ գլուխս ձէթով չ'օծեցիր» (Ղուկ. Է. 46): Մարիամ Բեթանիացին նորագոյն պատուական իւզով օծեց ոչ միայն գլուխը՝ այլ և ոտքերը Յիսուսին, որ գովեց անոր այս արարքը ու զայն պաշտպանեց մեղադրողներուն դէմ (Մարկ. ԺԴ. 3, 6, Յովհ. ԺԲ. 3):

Պօղոս առաքեալ քաղաքավարութիւնը զուր և կեղծիք կը համարէ՝ եթէ չըլլայ անկեղծ սիրով, չարէն զգուշելով ու բարին յարելով. «Եղբայրսիրութեան մէջ իրարու նկատմամբ գորովալից եղէք, պատուելու մէջ զիրար գերազանցեցէք» (Հռոմ. ԺԲ. 9, 10): Նոյն առաքեալը կը պատուիրէ իր Տիմոթէոս աշակերտին՝ յարգանք ունենալ աւստինու հանդէպ, մանաւանդ պատուել ճշմարտապէս որբեակցիները (Ա. Տիմ. Ե. 1, 3): Առաքեալը կը պահանջէ նաեւ որ այրի կին մը եթէ կ'ուզէ յարգելի ըլլալ եկեղեցիին մէջ՝ պէտք է որ «հիւրեր ընդունած և սուրբերուն ոտքերը լուսացած ըլլայ» (Ա. Տիմ. Ե. 10):

Հայացոց՝ Մ. Ե. Ն.

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԽՈՍՈՒՄ

Մարդս միայն հացի պէտք չունի. անիկա պէտք ունի արժանազգածութեան: Իր բնութեամբն իսկ, աշխատանքորէն մ'է անիկա:

Մարդս պարտի քաղի իր անձին ըրած եղանակներով. իր քաղցածութիւնը պէտք է իր ինքնապատու գործն ըլլայ: